

Галаховъ, Русская хрестоматія
 Киселевъ, Курсъ ариметики
 Парещагинъ, Сборникъ ариметическихъ задачъ . . .
 Крубержъ и др. Географія виѣвроп. стран., въ переплетѣ
 Знойко, Кратк. руководство по древней исторіи . . .
 Гердь, Миръ Божій, ...
 Knauth, Auswahl deutscher Gedichte, въ переплетѣ . . .
 Masing и др. Deutsche Sprachlehre, въ переплетѣ . . .
 Demmenie et Levrir, Narrations et exercices . . . . .
 Larousse, Grammaire, въ переплетѣ . . . . .
 Berlitz, 1 book, въ переплетѣ . . . . .

A 2577

V. КЛАССЪ.

Пространный катихизисъ . . . . .
 Kurtz, Biblische Geschichte, въ переплетѣ . . . . .
 Oettingen, Katechismus, въ папкѣ . . . . .
 „ Kernlieder, въ папкѣ . . . . .
 Ederberg, Piibli teadus, ...
 Lipp, Koollilaste katekismus, въ папкѣ . . . . .
 Смирновскій, Теорія словесности, въ переплетѣ . . . . .
 Галаховъ, Русская хрестоматія . . . . .
 Гебель, Краткій курсъ алгебры, часть I . . . . .
 Шапшниковъ и Вальцовъ, Сборн. алгебр. задачъ, I частъ
 Давидовъ, Элементарная геометрія . . . . .
 Знойко, Кратк. руководство по средней исторіи . . . . .
 Елпатьевскій, Русская исторія . . . . .
 Севрукъ, Начальный курсъ естествовѣдѣнія . . . . .
 Bastin, Chrestomathie littéraire . . . . .
 Larousse, Grammaire, cours moyen, въ переплетѣ
 Berlitz, 2 book, въ переплетѣ . . . . .
 Brief Englisch grammar, ...
 Masing и др., Deutsche Sprachlehre . . . . .

VI. КЛАССЪ.

Смирновъ, Исторія христіанской церкви . . . . .
 Kurtz, Biblische Geschichte, въ . . . . .
 Werbatus, Leitfaden durch d'

A 2577

~~E 1416~~

Ristimise raamat.

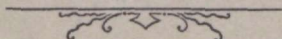
Ristimine — see on üks elu wesi täis armu
ja uuesündimise pesemine püha Waimu sees.

Martin Luther.

Wälja andnud

J. Kurrik.

Inrjewis (Cartus).

Trükitud K. Mattiesen'i trükikojas.

1902.

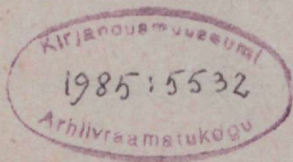
Къ напечатанію этой рукописи со стороны Лифляндской Евангелическо-Лютеранской Консисторіи препятствій не имѣется.

Рига-Замокъ,
16-го ноября 1901 г.
№ 6446.

Т. Гетгенсъ,
Ассессоръ.

Секретарь: Вильбоа.

Дозволено цензурою. — Юрьевъ, 28-го ноября 1901 года.

S i s u.

	Sehet.
Laulud. Uigufel	5
Ristimine	11
Laulud. Lõpul	16
Maenitsused	20

Lapse ristimine on iseäraline pühandamise tund perekonna keskes, on püha talitus, sakrament. — Sellepärast, armjad ristitjad ja ristiselised, astugem ristimise altari ehk laua ette kõrwadega, mis terawad on kuulma seda hüüdu, mis Mooses Drebi mäel kuulis: Võta kingad jalast ära, sest paik, kus peal ja seisad, on püha maa (2. Mos. 3, 5), ja laske oma südamele mõjuda Jumala sõna, mis weega ja wee juures, nagu neli-pühi päewal apostlite kuulutamine on mõjunud, kuidas loeme: Aga kui nemad seda kuulsid, siis läks jee nende läbi südame (Ap. 2, 37), — et meie selle püha talituse korral kõlbawad oleksime seisma selle silmade ees, kes enesest ütleb: Minule on antud kõik meelewald taewas ja maa peal (Matt. 28, 18).

Laulud.

Algusel.

1.

Ps. *) 169. — Armas Jeesus, avita. L. 315, 1. 5**).

1. Armas Jeesus, rõõmuga
Toome, nii kui käsed ise,
Sull' see laps, need lapsed, siruta
Tema nende vastu oma käsi;
Wõta ja neid õnnistada,
Sinu omaks pühitse!

2. Hoia ^{teda} neid, oh karjane,
Pea, oh tee ^{ta} nad omaks liikmeks;
Ole saatjaks ^{temale} nendele,
Rahuvürst, tee ^{rahulapsiks} rahulasteks!
Wiinapuu, oh aita ise,
Et ^{see oks jääks sinu} need oksad jääks ju ^{sisse!} sisse!

*) Ps = Punschel.

***) Need numbrid juhatawad lauluraamatusse (1900); nende juhil on igaljuhul hõlbus lauluraamatut ennaft tarvittada salvide ajemel, mis siin raamatus muudetud.

2.

Ps. 59. — Jeesus, tule minule.

1. Jeesus Õnnistegija,
Sina käsed ristida;
Sinu käsku täidame,
Armu sinult palume.

2. Püha sakramendile
Lapsutele kanname;
Lapsutele kanname;
Weest ja Waimust lae ja
Teda uuest' sündida!
Uuesti neid sündida!

3. Sinu kallis tõutus,
Taewariigi õnnistus
Jäägu ^{talle} neile ristimisest
Päranduseks igawest'.

3.

Ps. 173. — Jumal maa ja taewa looja.

1. Issand, sina elulooja,
Wõta armu näidata!
Tulle meile, rahutooja,
Oma püha Waimuga!
Laps, mis nõder, patune,
Saagu uueks täieste.

2. Wõta teda sünnitada
Weest ja Waimust uueste,
Tema südant puhastada
Patujuurtest heldeste!
Elufirja pane ja
Tema nimi armuga!

4.

§. 143. — Kes Jumalat nii lafeb teha.

1. Meid oled armust vastu võtnud,
 Kolmainus Jumal, ristmises;
 Sind meie aga maha jätnud
 Su juurest ära efsides.
 Meil' anna andeks meie süüd
 Ja näita meile armu nüüd!

2. Oh Isjand, rikas halastusest,
 Siin tuleme see lapsaga,
 Oh tõsta teda madalusest
 Ja õigusega ehita,
 Et ta su karjatalleks saab
 Ja igavest' su omaks jääb.

5.

§. 233. — Ma jüdamest ja meelet. L. 319.

1. Mu juure tulgu lapsed,
 Nad mulle armsad on,
 Kii armas Jeesus ütleb,
 Ma nende kilp ja kroon;
 Ma lapsel's sündimud,
 Et hukka nad ei lähel's;
 Mu rist on pandiks, tähel's,
 Et nad on peastetud.

2. Ta lapsed jälle võtab
 Kui sõber taewane,
 Meid õnnistades tatab
 Ja räägib armsaste.
 Meil' anded kaunimad,
 Sest tema pühad haavad
 Ka neile eluks jaavad,
 Nad taewa pärijad.

3. Seepärast lapsi kandke
 See armujõeale
 Ja Jeesusele andke
 Nad omaks rõõmsaste!
 Meid võtab kätele
 Krist Jeesus ise armsast'
 Ja kannab ilma vaevast
 Nad taeva rahusse.

6.

Ps. 12. — Mu süda, ärta üles. L. 155, 1. 3—5.

1. Müüd palugem ja laulgem
 Ja rõõmuhealt kõik tõsttem,
 Et Jumal meid on kandnud,
 Meil' elurammu andnud.

2. Nii mitmes viletsuses
 Ja raskes ahastuses,
 Kui muret, risti oli,
 Meil' Jumal appi tuli.

3. Nii kui truu ema ise
 Siin hoiab lapsukesi,
 Et neil' ei sünni wiga,
 Kui tuleb rist ja häda —

4. Küll nõnda võtab heldest'
 Ka armas Jumal järgest'
 Meid oma süles kanda
 Ja meile abi anda.

7.

Ps. 31. — Oh Jeesus Kristus, tule ja. L. 290, 1—3

1. Müüd tee mind pühaks armuga
 Ja minu südant puhasta,
 Oh Jumal Isa, hoia mind,
 Et südamest wõin kiita sind.

2. Oh Jeesus Õnnistegija,
 Mind peastfid oma werega,
 Sind palun mina ärdaste:
 Su rahu tulgu minule.

3. Oh püha Waim, mind walgusta,
 Mind taewa poole juhata,
 Mu arga südant rõõmusta,
 Et fulle elan kartmata.

8.

Ps. 201. — Kõit tallis hingeõnnistus.

1. Oh Issand Jumal, heldeste
 Müüd armu meile anna!
 Seft kadunud kõit oleme,
 Kui meid su arm ei kanna.
 Su ette palwes tuleme:
 Oh wõta omaks lapsuke,
 Et pärib taewariigi.

2. Sa ole abiks temale,
 Kui tee on waewaline,
 Ja kannu teda rahusse,
 Kui lõpeb rändamine.
 Oh Jumal, kõige elu sees
 Laf' teda kääia sinu ees,
 Ta sinu lapseks jäägu.

9.

Ps. 201. — Kõit tallis hingeõnnistus. L. 320, 1; 321, 3.

1. Oh Jumal Isa, Poeg ja Waim,
 Me' kiidame su nime:
 Su arm on wägew, suur su wõim,
 Su tegu, see on ime.
 Sa seadsid püha ristmise,
 See nnesündimise wee,
 Mis patust puhataks pesseb.

2. Kuis kallis on see armutöö,
 Kes jeda mõista suudab!
 See läbi lõpeb patu-öö,
 Meid Jumal uueks muudab.
 Üks imewägi tõeste,
 Mis selle sakramendisise
 On sõnas, usus pandud.

10.

Ps. 288. — Minu hing, oh ole rõõmus. L. 271, 4. 5.

1. Püha Waim, mu juure tule,
 Jää mu sisse elama!
 Südame ma annan sulle,
 Omaks templiks tee mind ja!
 Võta wälja kasida
 Hinge hoonest armuga,
 Mis mind keelab taewa saamast,
 Ingliseega rõõmustamast.

2. Oma annetega tule
 Heldeste mind ehtima;
 Puhas süda anna mulle,
 Täiesti mind uuenda!
 Jhu, hinge pühitse,
 Et ma võiksin julgeste
 Igal ajal Waimus, tões
 Isa paluda su wäes.

Ristimine.

I. Laul.

II. Jumala Isa ja Poja ja püha Waimu nimel. Amen.

(Ghk: Jumalale, meie Issanda Jესuse Kristuse Isale, kellest kõiki suguvõsapid taewas ja maa peal lapsiks nime-tatakse, olgu kiitus ning au igawesest ajast igaweste. Amen).

III. Maenitus.

IV. Kuulgem Jumala sõna püha ristimise sakra-mendi seadmisest, wäest ja tarwidusest. Mõnda ütleb Issand:

Minule on antud kõik meelewald taewas ja maa peal. Sellepärast minge ja tehke jüngeriks kõik rahwas, neid ristides Isa ja Poja ja püha Waimu nime sisse ja neid õpetades pidama kõik, mis mina teid olen käsknud. Ja waata, mina olen igapäew teie juures maailma otsani. (Matt. 28). — Kes usub ja keda ristitakse, see peab õnneks saama; aga kes ei usu, teda peab hukka mõistetama. (Mark. 16). — Tõeste, tõeste, mina ütlen sulle: kui keegi ei sünni weest ja Waimust, siis ei wõi tema mitte Jumala riiki saada. (Joan. 3).

V. Issand olgu sinuga! — Wõta wastu ristitähht oma otša † ja oma rinna † ette — tunnistuseks, et risti-löödud Õnnistegija ka sinu eest on surnud.

VI. Tõstke omad südamed Issanda poole! Võtkem Issandat oma Jumalat appi hüüda:

Rõigewägewam igawene Jumal, kõigi loomade Looja ja kõigi inimeste laste Õnnistegija! Meie palume sind: õnnista oma tõutuse järele püha ristimise weepesemist ka sellele lapsele armurikkaks elu-veeks ja uuesündimise pesemiseks pühas Waimus. Võta ta vastu, oh Issand! Ja kuidas sa meile oled tõutanud: Paluge, siis peab teile antama, otstige, siis peate teie leidma, koputage, siis peab teile lahti tehtama (Matt. 7), — nõnda anna see armuvara sellele lapsele, kelle eest meie palume, et tema selle taewase pesemise igawese õnnistuse kätte saab ja sinu armuriigi pärib Jesuse Kristuse sinu Poja meie Issanda läbi. Amen.

VII. Kuulge Markuse ewangeliumist Issanda sõna, et tema lapsusest vastu võtab, ja et meil õigus ja kohus on, neid tema juure kanda:

Ja nemad tõid lapsusest tema juure, et ta neisse pidi puutuma; aga jüngrid sõitlesid neid, kes neid tema juure tõid. Aga kui Jesus seda nägi, sai tema meel väga haigeks ja ta ütles neile: Laske lapsukesed minu juure tulla ja ärge keelake neid mitte, sest niisuguste päralt on Jumala riik. Tõeste, mina ütlen teile: kes ial Jumala riiki vastu ei võta kui lapsuke, see ei saa mitte sinna sisse. Ja tema võttis neid sülesse ja pani omad käed nende peale ja õnnistas neid. (Mark. 10).

VIII. Seda õnnistust palume ka sellele lapsele Issanda sõnadega*):

*) Agendas seisab: (Õpetaja käte pealepanemisega).

Meie Jsa, kes ja oled taewas! Pühitsetud saagu sinu nimi; sinu riik tulgu; sinu tahtmine sündigu kui taewas, nõnda ka maa peal. Meie igapäewasti leiba anna meile tänapäew; ja anna meile andeks meie wõlad, kui meie andeks anname oma wõlglastele; ja ära saada meid mitte kiufatuse sisse; waid peasta meid kurjast ära. Sest sinu päralt on riik ja wägi ja au igaweste. Amen.

IX. Tunnistagem oma püha ristiusku, mis põhjusel meie oleme ristitud ja jeegi laps peab ristitama.

Meie usume **JUMALA JESU**, Kõigewägewama, taewa ja maa Looja sisse. — Meie usume **JESUSE KRISTUSE**, Jumala ainusündinud Poja, meie Jssanda sisse, kes on saadud pühast Waimust, ilmale toodud neitsijst Mariast, kannatanud Pontsiuse Pilatuse all, risti löödud, surunud ja maha maetud, alla läinud põrguhauda, kolmandal päewal jälle üles tõusnud surnuist, üles läinud taewa, istub Jumala oma kõigewägewama Jsa paremal käel, sealt temo tuleb kohut mõistma elawate ja surnute peale. — Meie usume püha **WAZMU** sisse, üht püha ristifogudust, pühade osasaamist, pattude andeksandmist, liha ülestõusmist ja igawest elu. Amen*).

X. See püha ja õnsakstegew usk kohustab kõiti, kes jeda usku on ristitud, saatanast ja tema püüetest ja tegudest ennast lahti ütlemä ja ükspäinis **JUMALAT**, Kolmainust, teenima ja temale elama.

Kas tahate nüüd, kristlikud waderid, et jee laps jeda usku saaks ristitud Jsa, Poja ja püha Waimu nime sisse, ja kas tõutate ka, lapse wanematega ühtlasi kõigest jõuust

*) Agendas seisab: Soowida on, et waderid õpetajaga ühtlasi usutunnistust loewad.

hoolt kanda, et tema selles kristlikus usus, nii kui Ewangeliumi-Lutheruse kogudus seda tunnistab, saaks kaswata- tud ja selle sees hoitud, siis koste: Ja.

Waderid: Ja.

XI. Siis saagu nüüd ka see lapsuke meie Issanda ja Õnnistegija Jeesuse Kristuse käsu peale ja tõutust mööda ristitud.

N. N. — mina ristin sind JESU ja PDM ja püha WAZM nime sisse.

(Kolmainu Jumala nimetamisel walab ristija peuga kolm korda wett risiitawa lapse pea peale).

Kõigewägewam Jumal ja meie Issanda Jeesuse Kristuse Jsa, kes sind on uuesti sünnitanud weest ja Waimust, hoidku sind igaweseks eluks. — Jehowa hoiab su wäljaminemist ja sinu sissetulemist nüüd ja igaweste. — (Kõik ütlevad:) Amen.

XII. Palugem: Kõigewägewam Jumal, halastaja Jsa! Meie anname sulle kiitust ja tänu, et sa oma kogudust armulikult hoiad ja kaswatad ja et sa ka sellele lapsesele oled andnud, et tema, püha ristimise läbi uuesti sündinud ja sinu armsa Poja Jeesuse Kristuse sisse istutatud, sinu lapses ja sinu taewa waranduste pärijaks on saanud. Meie palume sind: hoiu teda selles ristimise armus, nõnda et tema sinu meele pärast sinu püha nime auuks ja kiituseks üles kaswaks ja wiimaks tõutatud päranduse taewas kõigi pühadega kätte saaks Jeesuse Kristuse meie Issanda läbi. Amen.

XIII. Aga teid, Issandas armastatud waderid, palun ja maenitsemine mina, et teie truu eestpalwega ja hooldekandmisega selle lapse käekäigist südamelikult osa wõtate ja iseäranis siis, kui ta juba noores põlwes oma wane- matest — Jumal hoidku — peaks ilma jääma, õpetuse ja hea eesmärgi waral hoolt kannate, et ta usus ja Issanda kartuses ja maenitsemises saaks üles kaswatatud ja juba maast madalast õpetatud pidama kõik, mis Issand meid on käslnud, et ta kui elaw oks selle küljes, kes on õige wiinapuu, palju wilja kannaks igaweseks eluks. Amen.

XIV. Issand õnnistagu meid ja hoidku meid. Issand lastu oma pale paista meie peale ja olgu meile armuline. Issand tõstku oma pale meie peale ja andku meile rahu. Amen*).

XV. Saul.

Tä h e n d u s 1. Kui mitu last ühes ristitakse, ehk kui lapse wanemad surnud ehk tundmata on, siis tuleb sündsjal kohal maenitfufe ja palwe sõnu asja- korra kohasels muuta.

Tä h e n d u s 2. Kui last, kes surmahädas, kõige lähemal kombel ristitakse — s. o. ätiline ristimine — siis wõtab ristija**) peale alustussõna ütlemise sedamaid ristimist (pft. XI) toimetada, ja wõib siis weel, kui mahti saab, mõnd muud punkti ristimise lugemistest juure lisada.

*) Agenda järele peab õpetaja kõigi koosolejate üle käsi tõstes üttema: Issand õnnistagu sind ja hoidku sind. Issand lastu oma pale paista sinu peale ja olgu sulle armuline. Issand tõstku oma pale sinu peale ja andku sulle rahu †. Amen.

**) Agendas seisab: õpetaja.

Laulud.

Lõpul.

1.

Ps. 201. — Kõik tallis hingeõnnistus. L. 30, 7.

Kõik eluaja tahan ma
Sind, Jumal, auustada,
Ja kõigis paigus rõõmuga
Su kiitust kuulutada.
Mu meel ja süda ärgatu,
Mu ihu, hing sind teenigu.
Mu Jumalale andkem!

2.

Ps. 232. — Müüd tõstlem rõõmuheali: L. 209, 7.

Ma olen Jesu külles,
Ta liitmeks mina jään;
Mind tema kannab süles,
Ta juures rõõmu näen.
Ta kannab wäega
Siit ilmaft, surmaft ka
Mind läbi kahjuta;
Ma ifka temaga.

3.

§. 141. — Oh anna tuhat teelt ja mulle. L. 318, (7).

Ma olen ristitud, sind tänan,
Mu armas Jsa taevane!
Nüüd südame ma sulle annan,
See põlegu nüüd sinule,
Sest igavene õnnistus
On minu õnnis pärandus.

4.

§. 201. — Kõik kallis hingeõnnistus. L. 320, 5.

Ma tänan sind, oh Jeesus Krist,
Et oled ristmist seadnud
Ja õnnistust nii armulist'
See läbi meile saatnud.
Nüüd usus meie teame,
Et sinu läbi oleme
Kõik sinu Jsa lapsed.

5.

§. 117. — Nüüd hing'wad inimesed. L. 94, 8.

Mind tiirva alla võta,
Oh Jeesus, hästi kata
Kui kana pojulest!
Kui saatan katsub püüda,
Siis lasse inglid hüüda:
See laps on warjul kahju eest.

6.

§. 266. — L. 422, 1. 5.

1. Mu nimi taewas firja pandud,
Ma olen lapseks arvatud;
Ma olen Jsa jülle kantud

Ja tema armus warjatud.
Ma tahan ikka tema armus
Siin lapselikult hingada;
Ei muud ma tea omas rõõmus,
Kui halastusest rääkida.

2. Ets armusüles ma nüüd ole?
Ei sest mind keegi lahuta.
Ei nõtrusest mull' kahju tule,
Sest Jesu arm on minuga.
Ja kui mul palju nõrkust tunda,
Siis jeda enam tahab ta
Weel mulle armu, abi anda,
Et usu sees wõin kaswada.

7.

Ps. 141. — Oh anna tuhat teelt ja mulle. L. 41, 7.

Nüüd au ja kiitus olgu sulle,
Mu pühitseja püha Waim,
Et wõtad tunnistada mulle,
Et olen õnnis taewa-taim;
Uut elu, waimu, wäge ka,
Kõik annad armust mulle ja.

8.

Ps. 280. — Rõõmustes mu süda kargab. L. 143, 12. 14. 15.

1. Sinust tahan kinni hoida,
Jesuse,
Truiste
Sinu omaks jääda.
Minu hinge ülem ilu
Oled ja,
Sinuga
Õnnis on mu elu.

2. Puhas olen sinu läbi;
Sinust mul
Ehet küll,
Sinult saan ma abi.
Südames sind tahan kanda
Mati,
Surmani
Sulle tänu anda.

3. Mina hoian sinu poole,
Sinuga
Elan ma,
Sinuga ma suren.
Sinu juure tahan saada,
Sinuga
Otsata
Taeva rõõmu jääda.

Maenitsused*).

1.

Kristuses armastatud sõbrad! Jumala sõnast kuuleme ja omast elust ja suremisest saame tunda, et inimese lapsi Adamast saadit patu sees saadakse ja ilmale tuuakse; jeejuguses olekus peafime Jumala wiha all igaweste hukka minema, kui Jumal, kõige armu IJa, meie peale ei oleks halastanud ja oma poega Jeesust Kristust maailma sisse läkitanud meid hukatuselt ära peastma. Ka see lapsuke on oma loomu poolest patuga koos nagu meiegi, ja ta on meiega ühtlasi surma wõimuse alla langenud. Sest ta on liha, lihast sündinud, ja ei wõi mitte Jumala riiki saada, olgu siis, et ta uuesti sündib weest ja Waimust. Aga jee on meie kõikumata kindel troost, et meie Issand Jeesus Kristus, kes kõige maailma patu on kandnud, niisamuti meie lastele kui meile on walmistanud äralumastamise kõigest patust, surmast ja kuradi wäest, nõnda et kõik, kes tema sisse usuvad, Jumala ees õigeks ja õnsaks jaawad. Ka on tema kästnud lapsukesi enese juure tuua ja on tõutanud neid oma riiki wastu wõtta. — Sellepärast tahame

---

*) Need maenitsused on ewangeliumi kuulutajate kirjadest pärit. — Maenitus wõib ka ära jääda. Kui ilm tuuline, siis ei matja külwada; kus lapsed eht wanad rahutumad, seal ei saa ristija mahiti maenituskõnet pidada.

nüüd teha, mis Kristuse käst ja kristlik armastus meilt nõuab: südameliku palwega tahame selle lapsukesse pühhas ristimises Ünnistegija ette kanda kindlaste lootes, et tema meie palwet wististe kuuleb ja selle lapse, nii kui ta tõutanud, armuga wastu wõtab, temale andeks annab pattu, mis temagi sees olemas, ja talle annab rohkesti püha Waimu, kes on tõsiõnnistegewa usu Waim, nõnda et lapsuke Jumala lapsiks ja pärijaks saab ja jääb ajaliktult ja igaweste. Amen.

2.

Issandas armastatud ristiselised! Ristisele oleme siia kottu tulnud; sellepärast sünnib meil kõige pealt mõelda ja mõista, mis ristimine ja tema wõim on, et see mitte paljas wesi ei ole, waid wesi, kuhu Jumala käst ja tõutus juure tuleb ja teeb jeda pühaks sakramendiks; ja sakramendisse on Jumal iseäralise mõjuduse ja juure õnnistuse pannud. Ristimise juure on tõutus pandud, et ta jällesünnimise korda saadab püha Waimu läbi, nõnda et ristilaps — oma loomu poolest Adamast päritud wana inimest eneses kandes — uueks inimeseks saab südame, meele ja kõikide wõimude poolest. Ka on meil ristimise läbi alati pattude andeksandmist ja wõime igal ajal omast ristimisest troosti leida, kui nõtruies langejime ja eksimise ning patu järele õiglaste meelega Issanda poole pöörame. Ja nõnda kui ristimine pattude andeksandmist saadab ja otsekui pisseriga kinnitab, nõnda on ta meile ka kindlaks pandiks, et meie, kui usume, tõeste oleme surmast peastetud ja igawese elu pärijateks saanud, jest et Kristus meie Ünnistegija ka meie eest on surnud ja meile nüüd tema surma wägi tulust ja tema arm õjaks peab olema; selle läbi peame oma Ünnistegijaga igaweste elama, nõnda et meie siin põrmupõlwees muud ei ole kui wõerad ja teekäijad, kes tulewat aypõlwe ootawad. Sellepärast peab igaüks oma ristimist kõrgeks ja kalliks pidama, et ta sellest wõiks troosti ja kinnitust saada ja usu sisse jääda ja

omas elus ufuwilja nähtawale tuua. — Kuna ristimine nii kõrge ja õnnistusrikas talitus on, siis tuleb teil Jumalat tänada, et ka selle lapsufese wõtte ristimisele tuua. Sest kuna ta, nagu kõik inimese lapsed, patu sees on saadud ja sündinud, siis on temale waja Jumala armu, patu andeksandmist ja jällesündimist Waimust, ja ei wõi jeda teisiti kätte saada, kui otse ristimise läbi. Ja nii tõeste kui Issand Jeesus Kristus on käfknud lapsufesi enese juure tuua, nii tõeste saab ta neid ristimises omaks wõtma ja neid õnnistama, neile püha Waimu andma ja neid kõigi oma riigi armuandide õjalisteks tegema. Amen.

3.

Jumalale, meie Issanda Jeesuse Kristuse Isale, kes dige isa on üle kõige, mis lapsiks hüütakse taewas ja maa peal, olgu au ja wägi igawesest igaweste. Amen.

Armsad lapsufese wanemad! Dotamise järele lootufe ja kartufe wahel, ülespoole jaadetud palwe ja õhkamise järele on teile nüüd rõõm osaks saanud. Jumal on teile näha andnud, kui wägew tema käewars on meid aidates, kui helde ja armuline tema käsi on meie elukorra seadmisjes. — Teie lapsufe hingab teie rinnal; õnnes ja rõõmus tufsub teie süda, õnne ja rõõmu tahaks teie süda wälja hoorwata oma lapsufesele ikka ja alati. Tema süüta filmadesse waadates tõuseb soow teie südamest: ärgu ialgi silmapisarad neid filmi tumestagu, jäägu tema elutaewas ikka pilwistamata! Iga palwe ja õhkamine, mis teie südamest taewa poole tõuseb, ei ole muud kui eestpalwe teie lapsufese eest. Iga töö ja talitufe juures lehwib teie armsa lapsufese kaju teil silmis; kõik teie armastus ja alaline hool on teie lapsufese päralt teda hoides ja warjates. Ja ikka jälle tõuseb teie südamest tänu üles taewa poole selle Jumala armukingitufe eest, mis teid nii õnnelikuks teeb. Teie lapsufe, see kaunis taewa kingitus, on teile tunnustufeks: meie taewane Isa on meie wastu armuline ja helde.

Õnnesoowid ja taunid lootused, mis teil oma lapsufese kohta südames on — kas peaffiwad nad ka täide minema? Ei meie wõi ihaldada seda katet kergitada, mis tulewiku meie filmade eest warjab. Kuid seda meie teame, et selle õrna elu üle üks igawene film truiuste walwab ja et teda üks wägew isakäsi saab juhutama ja saatma tema eluteel. Issand Jumal saab temale tema oja jagama oma jumaliku mõõdu järele. Aga meie hool ja mure peab olema, et laps Jumala lapsiks wõiks jaada ja jääda. Jumala pärast olla on kõige suurem õnn, Jumalat teenida, see on igas elufeisuses elu ja õnjus. Kui ühe lapsufese südamesse usku Jumala sisse juba maaft madalast on istutatud, kui tema noores südames Jumala kartus ja armastus on aset leidnud sõna ja eestjuu tõttu, siis on ta kõige paremad anded oma eluteele kaasa saanud, siis jääb temale kõige suurem pärandus kätte, kui isa ja ema filmad ükskord kinni wajuwad. Sellepärast, armsad wanemad ja waderid, ärgu olgu see mitte üksnes teie waga soow ja palwe, waid ka kõige teie hoole ja töö ülem jühtmärk, et ta saaks Jumala lapsiks kaswatatud, tema elu Jumalale pühandatud. — Ja Jumal ise, kes õige isa on üle kõige, mis lapsiks hüütakse taewas ja maa peal, tuleb niijuguste soowidele ja palwetele oma isaliku heldust mõõda wastu. Mis kõige ustawam armastus, kõige hoolsam hool, kõige palawam palwe mitte ei suuda kätte jaada: Jumala armu Kristuse Jesuse sees — seda hoiab Issand juba walmis ja paneb püha ristimise weepesemise läbi teie lapsufesele kättisse. Tema jaadab oma Waimu, et ta oma jumaliku eluõhuga jumaliku elu ärataks, et ta teda juhataks ja õpetaks, maenitfeks ja noomiks, nõnda et laps Jumala lapsiks wõiks üles kaswada ja kord ise röömja suuwamisega ennast oma Jumala ja Õnnistegija omaks tõutada ja seda püha tõutust täita Kristuse järele käies läbi terve elu.

Sellepärast tõustu — niisama tagasi kui edasi waa-
dates — teie südameft taewa poole kiituse-palwe: Jumalale, meie Issanda Jesuse Kristuse Isale, kes õige isa on üle kõige, mis lapsiks hüütakse taewas ja maa peal, olgu au ja wägi igawefest igaweste. Amen.

4.

Mu hing, kiida Jehowat, ja kõik mis minu sees, tema püha nime! Mu hing, kiida Jehowat, ja ära unusta mitte tema heategemisi ära! L. 103, 1. 2.

Waitse rõõmuga ja kõigesügamama õnnetundmusega wiibib teie filmawaade oma lapsukese peal; kiitus ja tänu tõuseb teie hinge põhjast Jumala poole, kes teile suuri asju on teinud. Ja sugulased ja sõbrad, kes teie kutsumise peale on kokku tulnud teie rõõmust osa võtma, — meie kõik tahame ühes teiega Jumalat kiita ja tänada selle armukingituse eest, mis taewase Isa käsi teile on kinkinud. Ja, kiitke Jumalat ja tänage teda ja andke auu temale, kellele kõik au tuleb anda, truu Jumalale, kes teile sel ajal oma wäge ja heldust on ilmutanud; sest tema see on, ja tema aimuiksi, kes teile selle tänase päewa üheks rõõmu ja õnne päewaks on teinud. Tõeste, see oleks ka teisiti wõinud tulla, nagu see mõnesgi majas teisiti tuleb. See päew oleks ka üheks kurblikuks päewaks wõinud saada täis libedat walu ja filmawett; sest see oli üks hädaohklik aeg täis muret ja kartust, mis wiimaste nädalatega teie selja taha on jäänud. Kõige kõrgem on ema ja lapse oma kaitsemise alla wõtnud, kõige kõrgema poole tõuseb nüüd teie südame põhjast tänapalwe: Mu hing, kiida Jehowat, ja kõik mis minu sees, tema püha nime! Mu hing, kiida Jehowat, ja ära unusta mitte tema heategemisi ära!

Nüüd saab teie lapsuke ristitud kolmainu Jumala nime sisse. Jumala Waim wõtab nüüd püha ristimise tunnil aset lapsukese sees, et temast püha Waimu tempel saab, üks liige selle ihu küljes, kus Kristus on pea, et tema selle Jumala Waimu läbi jumaliku jõudu saaks warjaks ja kilbits kõige hõeluse ja kurjuse vastu, wäeks ja abiks kõigele heale tööle, et tema kui elaw liige Jesuse Kristuse küljes kaswaks ja kosuks selles elus, mis Jumalast on. See on püha Waimu nägemata ja äramõistmata töö ja tegewus, et ta uut elu äratab, kus enne elu ei olnud, et ta uue looma loob sellest, mis enne oli üksnes liha, lihast süündinud. Otskui sel korral, kui maa tühi ja paljas oli

ja pimedus sügavuse peal, Jumal oma Looja-sõnaga valguse saatis paistma, nõnda saab ka nüüd tema sõna mõjul tühise ja ära kadunud inimese südamest pimedus kaduma, ja paistma hakkab uue, jumaliku elu valgus. Ja meie võime nüüd ka selle lapse pärast kiita ja kiidelda: Sa saad õnneks Jumala lapses, ja astud nüüd nende hulka, kellest apostel ütleb: Teie olete uuesti sündinud, ei mitte kaduwaft, waid hukkaminemata seemnest elawa Jumala sõna läbi, mis ka igaweste jääb (1 Petr. 1, 2 3). Sinu pärast, lapsuke, on Jumala riik, sest kes usub ja teda ristitakse, see peab õnneks saama (Matt. 16, 16). See tõutus teeb ka sulle taewa wärawad lahti, et ja ei ole mitte üksnes selle maailma pärast, waid ka taewa pärast, et ja oled siin maa peal wõeras ja majaline ja ühtlasi ka kodanik taewariigis ja Jumala kodakondne. — See, mu armsad, on meie kiitmise ja rõõmustamise põhjus, et nüüd ka taewalikud anded ja warandused kui kadumata pärandus selle lapsele peawad osaks saama ja jääma ajaliktult ja igaweste. Sellepärast: Mu hing, kiida Jehowat, ja kõik mis minu sees, tema püha nime! Mu hing, kiida Jehowat, ja ära unusta mitte tema heategemisi ära! Amen.

5.

Mis peab sest lapsest saama? (Luk. 1, 66). — See küsimine liikus kõikide südames ja suus, kui Sakaria poeg ümber lõigati ja temale nimi pandi Johannes. Wististe on ka teie südames, armsad lapsukese wanemad, niisugust küsimist liitumas sel tunnil, kus teie lapsuke püha ristimise läbi peab uueste sündima weest ja Waimust. Ja sedawiisi saate ehk weel fagedaste küsima oma lapsukese kaswamise ajal. Nagu seemnetera sees on tema elu alles warjul; üksigi inimlik film ei wõi tema tulewikku ära juurdelda. Kui väga mitmesugused on waimuanded ja loomuomadused, mis meie laste sees warjul; kui väga mitmesugused on ihaldused ja isiklikud tahtmised, mis meie laste südames juurdumas! Kui väga kirju ja mitmekesine on ilm ja elu, kust

meie lapsed peavad läbi rändama! Oh kui mitmed wanemad peavad mureliku südamega küsima: Mis peab meie lapsest saama? Ema pistab lapsele küll rinna suhu, aga meelt ei saa ta temale mitte päha pista. Patu juur on meie kõikide südames — Adamast saadit. — Mis peab sellest lapsukesest saama? Kuidas saab tema käsi käima siin elus? Misjuguft teed ja rada saab Jumal teda saatma läbi selle elu? Seda kõik ei tea meie, inimesed, mitte, waid seda tahame alandliku ja uskliku lootusega oma tawase Isa hoolets jätta. Aga meie hool ja mure peab olema, et laps juba maast madalast jaaks Jesuse juure juhatatud, et tema kui Jumala laps wõiks üles kasvada ja wiimaks igawese elu pärida. Meie loeme Sakaria pojast: Ja Issanda käsi oli temaga. Waadake, mu armsad, Issanda käsi on ka teie lapsukesega. Meie kanname teda Jumala palge ette; Jumal tahab teda püha ristimise läbi wastu wõtta oma riiki, et tema wõiks saada Jumala lapseks ja igawese elu pärijaks. — Sakaria pojast loeme: Laps kasvab ja sai kangeks waimus. Armuline Jumal saab oma tõutust mööda tegema, et tema armutöö ka selle lapsukeses sees wõimust wõtaks, nõnda et lapsuke wõib kasvada ja kangeks saada waimus. Aga teie, armsad wanemad, ja niisamuti ka teie, waderid, ärge wäsi, truustlikult hoolkandmisega ja armastusega, palwe ja õhtamisega niisuguse Jumala armutöö abilised olemast! Kandke hoolt, et selle uue elu taimete, mis Jumal nüüd uuesündimise pesemise ja püha Waimu uuendamise läbi tema sisse istutab, kasvaks ja kujuk! Kaswatage oma last Issanda kartuses ja maenitsemises! Ja Issand Jumal õnnistagu kõike teie tööd ja hoolt, mis teie niisuguses armastuses ja ustawuses oma lapse heaks teete, et teie laps kõige oma eluaja jääks selle armulepingu sisse, mis meie Issand temaga teeb, et tema üksikord kui õnnis Jumala laps igawese elu wõiks pärida Jesuse Kristuse meie Issanda läbi. Amen.

6.

Issanda Jesuse Kristuse arm ja Jumala armastus ja püha Waimu ofasaamine olgu meie kõikidega. Amen.

Meie oleme siia kokku tulnud ristimise püha pidama. Mis tähendab vieti niisugune püha? Selle küsimise peale tuleb koosta: Lapsukesele antakse pühas ristimises meie Issanda Jeesuse Kristuse nimel ja tema käsu peale kodaniku õigus Jumala riigis.

Et laps isast ja emast on sündinud, selle läbi on ta inimeste laps ja on tal õigus neid isaks ja emaks hüüda. Püha ristimise läbi saab inimese laps Jumala lapseks ja saab õiguse, selle poole, kes taewa ja maa on teinud ja oma wägewa käega kannab, hüüda: Meie Issa, kes sa oled taewas. Ristimise sakramendi läbi võetakse laps vastu Jumala laste hulka; selle sakramendi läbi saab ta pärija õiguse oma taewase Issa kojast. Seda imelist armu ülesnäitamist äratundes hüüab apostel Joannes: Waadate, misuguse armastuse Issa meile on andnud, et meid peab Jumala lasteks hüütama. (1 Joan. 3, 1.)

Lapsed ise õpetavad meid wanu inimesi aru saama, mis see kõrge aunimi „Jumala laps“ tähendab. Pange tähele lapsukesel, kuidas ta täielise usaldusega ja kohtlase meelega nende poole hoiab, keda ta isaks ja emaks hüüab. Et meie näe iga päew, kuidas laps isa ja ema juures midagi ei kardab, ühtigi ei muretse, waid kõike abi ja kaitsmist isa ja ema käest loodab. — Kui nüüd laps oma usliku meelega nii kindlaste isa ja ema peale loodab, kes ometi muud ei ole kui nõdrad inimesed, kui palju enam ei peaks meie kõike oma lootust ja usaldust kõigewägewama taewase Issa peale panema, kes meid pühas ristimises oma ainusündinud Poja wendadeks ja õdedeks ja oma lasteks on vastu wõtnud. Issa nime sees, kui selle nimega meie Issanda Jeesuse Kristuse Issa tähendatakse, on ometi ühes koos kõik armastus ja truudus, kõik mis meie südames õnne tundmust äratav, kõik mis meie usu ja lootuse aluspõhi on.

Meie kahetseme last, kellel enam wanemaid ega isamaja ei ole. Aga palju enam on kahetsemise wäärt iga inimene, kellel taewast Issa enam ei ole, kes ei usu selle Issa sisse, kelle film ta teda näeb, kelle käest tema kõik wõib paluda ja saada, mis temale ial tarwis läheb.

Mis suuremat head wõib üks ilmale tulnud lapsete

saada kui Jumala laste õigust? Ja seda õigust, seda taewast head on Jumal tõotanud kõikidele, keda kolmainu Jumala nime sisse ristitakse. Seest ristimise läbi võetakse lapsute vastu Isa, Poja ja püha Vaimu osasaamise ja eluühenduse sisse. — Mis suuremat rõõmu ja kindlamat troosti võib wanematel olla kui seda, et nad teavad: meie laps on Jumala laps.

Eks see ole emale, kui tema armas lapsute haigeks on jäänud, kõige paremaks troostiks, et ta oma põlvi taewase Isa ette võib painutada ja palves tema poole hüüda: Armas taewane Isa, meie lapsute, sinu lapsute on haige. Nita, oh aita, helde Isa! — Ja kui isa murega peab nägema, kuidas lapsi südames kurjad himud idanewad, eks lähe tema süda kergemaks jelle läbi, et ta võib üles wadata ja hüüda: Issand, sinu lasti kiustakse; aga sina wõid teda aidata ja tema hinge hoida. Halasta tema peale, oh armas taewane Isa!

Isa ja ema silmad ja käed ei ulata mitte kaugele. Kui nüüd laps wanemate kodust peab lahkuma ja laia ilma peale minema, eks siis nende mureline süda leia rahu sellest teadmisest, et üks teine kõrgem Isa nende lapsete saatjaks on? Mina ei taha teid mitte waesiks lapsiks jätta; mina tulen teie juure. (Joan. 14, 18). — Ja kui meie lapsed waesiks lapsiks peakiwad jääma, meie taewane Isa ei saa neid mitte maha jätma. Nad on tema omandus, tema lapsed. Kes usub ja teda ristitakse, see peab õnneks saama; aga kes ei usu, teda peab hukka mõistetama. (Mark. 16, 16).

Sellepärast tahame ka meie nüüd uskliku südamega palwet teha selle lapsute eest, kes nüüd peab saama ristitud, et ka tema osasaamine võiks olla Isaga ja tema poja Jeesuse Kristusega, et ta võiks pühade osasaamisega jääda sest ajast, kuni tema taewane Isa teda saab kutsuma igawese elu sisse. Amen.

7.

Meie Issanda Jeesuse Kristuse arm olgu meie kõikidega. Amen.

Ristimise püha, armsad ristijelised, on kolmesuguse tähendusena. See päew on üks mälestuse päew, üks pühitsemise päew, üks lootuse päew. — Ta on esiteks Jumala armu ja helduse mälestamise päew. Wõi kas peaks keegi oma hingega selle maailma kaduwa asja küljes nii finni olema, et ta täna mitte mahti ei leia oma meele mõttes tagasi minna mööda läinud päewade radadele? Ja kui meie nõnda tagasi waadates oma eluteed tähele paneme, kas ei peaks meie siis omas südames kuulma jeda hüüdu: Mõttele jee peal, et Kõigewägewam teal sind isameelel on kandnud! Mõtlegem selle peale, kuidas ka meid ükskord meie wanemad Jumala palge ette on kandnud kui oma lootust, et nad meist pidiwad rõõmu nägema ja tuge leidma oma wana päewadel. Laske täna oma äraelatud elupäewad weel furd mööda minna oma waimu silma eest, mõtelge selle peale, kuidas Issand Jumal oma tõutusi on täinud, ja küsi igaüks ise-enele käest, kas tema ka omalt poolt on täitnud, mis tema kui ristitud inimese, kui Jumala lapse kohus on täita? Mööda läinud elupäewad räägiwad igaühe wastu oma iseäralist keelt ja kõnet. Oh et meie jeda wõtaksime kuulda ja mõista!

Teile, armsad lapsuse wanemad, annawad mööda läinud päewad ja nädalad iseäranis selget tunnistust Jumala armust ja heldusest. Helde ja armuline Jumal on teile ühe kõige kallima ande, ühe inimese elu, käte peale pannud; selle lapsusega on teile Jumala armastus nähtawal kujul ilmutatud. See on teie taewane Isa, kes teie tulwed ja õhkamisid on kuulda wõtnud ja hädaohlikul pannil oma wägewa käewarre ema ja lapse üle warjates wälja firutanud. Tema pühad inglid on teid warjanud sel korral, kus mõnegi ema film finni wajub wiimsele unele, kui lapsuse omad filmad lahti teeb, sel korral, kus tätki ajemel hõlpsaste puusärgike wõib seista ja isa ning ema filmaweeaga peawad küsima: Kus on meie lapsuse? Mõtlege selle peale tänapäeweid taewa poole saates, oma lapsuse üle waitfjelt käsi kokku pannes ja üteldes: Halas-taja ja armuline on Jehowa, pika meelega ja rikas heldusest. (L. 103, 8).

Ristimise päew on mälestuse päew. Aga ta on

ühtlasi ka üks pühitsemise päew. Püha ristimine on pühitsemine. Täna pühandavad wanemad endid oma lapsel; nad tõutavad omas südames: minu oma tahan ma olla elus ja surmas; minu eest muret kanda, tööd teha ja waewa näha peab meile rõõmuks olema; sind üles kasvatada, minu waimu wõimused, mis nagu öied lillepunga sees warjul, äratada ja õitsemisele saata peab meie elu ülem ülesanne olema. Et see noor taim wõiks kosuda, et teie tõutustel nende kohane tagajärg oleks, jeks pühandab ennast Issand ise selle lapsusele. Meie wiime teda Issanda juure, ja waata, tema wõtab teda vastu. Meie palume: Issand, ma ei jäta sind mitte, enne kui sa teda õnnistad (1 Moos. 32, 27), ja waata, ta ei jäta teda mitte, waid ütleb: Oma käte peale olen ma sind märkinud, ja oled minu pärast (Jes. 49, 16).

Täna on minu aupäew, armas laps! Sind tõestatakse wälja sellest wiletsast maailmast ja pühandatakse taewale, sind ülendatakse taewa pärijaks. Küll oled sa selle patuse maailma sisse sündinud; aga nii tõeste kui ka minu heaks üks Õnnistegija on sündinud, nii tõeste kui tema ka sind on ära lunastanud, nii tõeste oled sa ristimise läbi tema oma ja tema minu oma.

Sellepärast olge rõõmsad, armsad lapsuse wanemad, ja waadake julgeste tulewikule vastu! Olgu teie lapsuse ristimine teile kindlaks aluseks, mis peale teie oma tulewiku lootuse rajate. Nagu säravad kastetilgad lillede külge, nõnda koguvad end teie soovid oma lapse elu ja käekäigi külge. Teie loodate, et teie lapsuke heas teha ja waimu terwises omad lapsepõlwe aastad wõiks mööda saata; teie soovite, et tema teie ettemuresemise sihil oma kohta elu sees wõiks täita; teie mõte ulatab edasi selle aja sisse, kus teie ise mitte enam ei suuda töötada, ja soovite, et teie lapsest teile tubli auus järeltuleja kaswaks. Seda kõike wõite soovida ja loota, kuid sihtige omad soovid ja lootused nende mägede poole, kust meie abi tuleb! Jumala peale, Õnnistegija peale, kellele teie lapsuke pühandatakse, pange oma lootus! Siis ei saa teie lootus mitte tühine olema. Siis ei saa teie lapsuse tulewik mitte üks pime tundmata maa olema. Kui wanemate käsi oma lap-

lusest mitte enam ei ulata kaitsma, Jumal saab temale warjupaigaks olema; kui wiletsuse weewood, tuuled ja tormid elumerel kohawad, Jumal saab temale abiks ja toeks olema; kui patt noores südames hakkab juurduma ja tiusatus noore inimese peale käima, Jumal saab temale wõitu andma. Kes Jehowat ootawad, need saawad uut rammu. (Jes. 49, 31).

Oh see on üks õnnis tundmine, üks kallis teadmine, kui wanemad teawad: meie ei seis mitte üksi oma lapse juures; mitte meie süda, mis oma tufsumist pea wõib lõpetada, ei ole tema ainus armastaja, waid teda armastab selle süda, kes ise on igawene armastus.

Rõnda, laps, algagu sinu elulaew oma meresõitu tundmata merel. Ole julge, sest isa ja ema all maa peal, taewane Isa ja Issand Õnnistegija ülewel taewas peawad filmas. „Ujugu su elulaew seal, kus tundmata on waew“ ja jõudku wiimaks rahusadamasse, kus meid ootab igawese elu kroon. Amen.

8.

Issand ütleb: Waata, mina olen iga päew teie juures maailma otsani. (Matt. 28, 20).

See püha ristimise-käsu järelkõla kõlaga läbi selle tunni ja tema wastukõla jäägu ristilapse terwest elust läbi kõlama.

Waata, mina olen teie juures, ütleb Issand. Ja seda pidite teie, armsad lapsuse wanemad, ometi tunda saama, et Issand omakste juures on oma kalli Jesu-nimega, oma aitaja käewarrega. Kui tema teilt oleks eemale jäänud, teie oleksite ammu juba alla wajunud oma nõdrausulise südamega selle elu hädaohu laenetesse. — Kui ta Petrusse laenetest üles tõmmas, siis jättis see kaljumees wõrgu ja laewa sinna paika, et aga oma Õnnistegija järel wõiks käia. Ja ega teiegi täna muud ei ihalda teha, kui elu ja armastust, mis tema teil laenetawatest murewoogudest on üles tõmmanud, temale pühitseda üteldes nagu Hanna: Sellepärast annan ma teda, kes palwega saadud, ka Jehowa kätte. (1 Sam. 1, 28). Ja see on otse Issanda tahtmine, et meie lapsusegi tema juure toome,

jeft ka teie kohta maksab tema käst: Laske lapsufefed minu juure tulla!

Uga sellest, et teie oma lapsi täna ristimisele toote, ei jaa veel. Nii mõnigi inimene seisab ristimise laua juures nii tuima filmavaatega, nii puhtufeta südamega, nagu ei oleks ta ialgi veel Jumala hüüdmist kuulnud: Võta kingad jalast ära, jeft paik, kus peal ja seisab, on püha maa. (2 Moſ. 3, 5). Tõeste, siin ei ole muud kui Jumala koda, ja siin on taewa wäraw. (1 Moſ. 28, 17). Koht, kus püha ristimist toimetatakse, on püha Jumala-koda kõi-fidele, ja on taewa-wäraw lapsele ijeäranis. Ja kus meie Jakobiga hüüame: Tõeste, Jehowa on siin paigas, — kuidas tohikſime sinna lähineda roojaste kätega, pühitse-mata südamega! Kus kaks ehk kolm minu nimel on ühes koos, seal olen mina jeft nende seas, ütleb Issand. (Matt. 18, 20). Kui tema müüd ſiia meie keskele astub, ſiis waa-tab ta eſiti meile ſilma ja südamesſe, kes meie lapsufefe tema juure toome, ja küſib, mis meie temale ja lapsufefele kaasandeks toome lapsufefe aupäewaks? — Neil emadel, kes ükſford lapsufefi tema juure tõiwad, et tema omad käed nende peale pidi panema, kuis wõis neil küll ſilmist järada palwe ja õhtamine, lootus ja igatſus, rõõm ja õn-jus! Dns teil ka rohkeſte palweid kaaja tuua ristimise tunnile? Teie palwed peawad lapsufefe x nniſtegiſa juure kandma; jeſs astub tema meie keskele, et ta meie huultelt palweid lapse hinge eest ja tema hingedõnniſtufe pärast wõiks leida. Lapsufefega ſünnib küll palju rõõmu ja lootust il-male, aga rõõmutuju wältab lühikeſt aega, ſiis ta kaub, lootus keſtab mõnd aega, ſiis ta lõpeb, kui lootufest ja rõõmuſt mitte pühad tõutufed wälja ei kaſwa. Waadake, Issand on ſiin, tema wõtab oſa kõigeſt, mis teie ſüdant liigutab; aga kuhu tema ſilm waatab, kuhu tema ſüdame tuſfumine ulatab, seal peab liikumine algama, mis igawefte keſtab. Seda rõõmu, mis Issandalt ſaadud, ei pea teilt keegi wõtma, ſee lootus, mis teil tema poole on, ei laſe häbiſſe jääda. Ilma Jefuta ei ole meil midagi, temaga on meil kõik.

Minuta ei wõi teie ühtiſi teha, ütleb Dnniſtegiſa (Joan. 15, 5). Ilma Dnniſtegiſata oma laſt kaſwatada

ei wõi ja ammugi mitte. Dns sul Õnnistegija? See küsimine tuleb sulle sel tunnil kätte. Mis sul enesel ei ole, seda ei wõi ja ka teistele mitte anda. Kes ühe lapsuse Õnnistegija juure wiib, pidi enne ise-enele wiima, oma terve inimese, terve südamega, terve elu. Waata, mina olen teie juures, ütleb Õnnistegija ning ootab, et teie temale kostate: Meie kõik tahame sinu juures olla, sinu rinnal hingada, sinu südamesse oma last istutada, sinu omaks teda kasvatada.

Suur ja tähtjas on see tund teile, suurem ja tähsam teie lapsel. Wägew ja mõjus on Issanda lignemine meile kõikidele, wägewam ja mõjusam selle lapsel. Oli lapsute tänini nõder laewuke laenetel, ristimises saab ta tüürimehe, kes kindla käega laewa juhib, kelle käewars tugew on tormi tuules, kelle film selge on öö pimeduses. Ristimises saab lapsute Issanda ja abimehe, kes täna ütleb: Mina olen — ja kes kahetuhanda aasta eest ütles: Enne kui Abraham sai, olen mina (Joan. 8, 58), ja kes igaweste saab ütleva: Mina olen. Meie oleme lapsel mõned päewad ja aastad saatjaks, siis jätame teda Jumalaga ja sureme ära; aga see, kes täna ennast lapsel omaks annab, tahab ikka tema juure jääda elus ja surmas, ajalikul ja igaweste. Meie oleme lapsel juures oma nõdra jõuu ja abiga, oma inimliku armastuse ja nõuuga; kes oleme meie? Surelikud selfilised, nõdrad toed, kelle ainus parem tegu see on, et meie lapsel juhatame ja saadame selle juure, kelle nimi on: Smelik, Nõuandja, Wägew Issand, Igawene Isa, Rahuwürst (Jes. 9, 5). Ja kui meie kartust tunneme, on tema juba seal ja tahab lapsuse juures olla igapäew, ta tahab tema juure jääda oma igawese armastusega. Tema on ka selle lapsuse Õnnistegijaks saanud, kui teda ülendati ristijambas, nagu Moses kord kõrbes ühe mau ülendas, et üksigi, kes tema sisse usub, ei pea huffa saama, waid et igawene elu temal peab olema (Joan. 3, 16). Mina olen sinu juures, ütleb tema selle lapsuse wastu, mina kui Eluwürst, kui elawa Jumala poeg, ma olin surmud, ja waata, ma elan igaweste igaweseks ajaks (Jlm. 1, 18). Ja kus tema on, seal peab wana surm surema ja uus elu idanema; kus tema on, sealt on ära kasitud

kõit patu roojus, sinna asub puhtus ja õigus. — Waadake, mu armsad, niisugused taewalikud fingitused toob ta enese kaasas teie lapsukesele tema taewalikuks sündimise päewaks.

Igapäew tahab tema teie lapse juures olla. Kui laps wanemate juurest peab lahkuma ja wõerasse kohta minema, siis on nende poolt ainult nende palwed temale saatjaks, nende armastuse hool ei ulata temale järele; taewane armastus käib ikka tema kaasas. Ristimise weetilgad on lapse otsaesise pealt warsti ära pühitud ja kadunud; ristimise arm ei kau ialgi. Sõbrad ja sugulased, kes ristimise juures tema ümber, lähewad jälle ära; ristimise Issand jääb.

Kui laps esimest korda hakkab aimama, mis kallid anne temale siis osaks saab, kui emakäsi teda Snnistegija juure tallutab, kui lapsuke oma filmadega ema jutustawate huulte küljes ripub, kui ta ema palwesõnu kuuleb, siis tunnistawad tema särawad filmad ja kuumawad põsed: ka täna on Snnistegija siin. Kui laps Jumala suurte tegude tundmisele jõudes õhtul käed kokku paneb ja palwetama õpib, sagedaste ka isale ja emale palwepidamist meele tuletab, siis on tema lapselik südame heal tunnistusiks: täna on Snnistegija siin. Kui see päew on kätte jõudnud, kus ristilaps ise oma suuga tunnistab ja finnitab neid tõutusi, mis meie täna tema asemel tõutame, siis on tema filmis ja sügawaste liigutatud südames lugeda tunnistus: täna on Snnistegija siin. Ja kui Issanda huultelt küsimine tuleb: Eks ole ja igapäew minu ligiolemist tundnud, kui ja seda aga oled tunda tahtnud, igapäew, niikaugale kui sinu mõtlemine tagasi ulatab, — siis saab ta ja-ga wastama. Ja kui siis wälja tuleb minna ilma peale ja noor inimene tahab lihahimu, filmahimu ja eluförkuse kuld-wasika ümber tantsuma hakata: kuis astub siis maenitsedes ja hoiatades selle kuju temale vastu, kes teda enesele on ära ostnud oma werega.

Inimese tee selles elus on küll aukline, nõnda et tema seal sagedaste komistab ja langeb, ja ohakane, nõnda et tema käed ja süda mitte haawamata ei jää; aga meil on saatjaks see, kes meile patu pärast tululikku kurbdust südamesse walab, ja meid kahetsuse järele, mis kedagi kahetsema

ei pane, andeksandmist ja armu laseb leida. Tema, kes ütleb ja tõutab, et ta igapäew meie juures on maailma otsani, on tänasest päewast saadik ka sinule saatjaks, armas lapsuke, sinu eluteel läbi selle maailma kõrbe; temast võid ja igal ajal kiites tunnistada: Sa oled eluhallikas, Mis igaweste keeb, Su õnnistus on hooamas, Mis hinge termeks teeb.

Mõnus tuletab otja meele. Kui inimese laps ilmale tuleks ainult seks, et põrm kord jälle põrmuks saab, siis ei oleks ristimist vaja; aga selle elu lõpul on ootamas teine elu ja wiimne kohus. Kes saab ükskord selle inimese lapse, kes oma elu ajal tuhat korda komistanud ja kümme- tuhat korda langemud, kohtust läbi aitama? Üksnes sina, igawene kohtumõistja, kes ja meie armuline Õnnistegija oled ja nüüd ka selle lapsukesele oma armulepingu kinnitad oma sõnaga täis armu ja tõtt: Waata, mina olen igapäew teie juures maailma otsani. Amen.

9.

Jumala weesooned on täis wett. (L. 65, 10). Mõnda tohime ka meie sel tunnil püha lauljaga tunnis- tada ja kiita, sest ristimise tunnil seisame meie Ju- mala armujõe ääres, mis woolama on pandud selle käe läbi, kes ütleb: Minule on antud kõik meelewalg taewas ja maa peal; sellepärast minge ja tehke jüngeriks kõik rah- was, ja ristige neid Jsa ja Poja ja püha Waimu nimel, ja õpetage neid pidama kõik, mis mina teid olen kästnud. (Matt. 28, 18. 19). Üks kaunis ja püha Jumala weesoone on ristimise wesi, mis wälja keeb igawese aja seest ja hoo- wab igawese aja sisse. — See wesi patust puhastab, Teeb kuradist meid lahti; Ta iluga meid ehitab Ja an- nab meile mahti, Et wangi põlwest peafeme Ja Jsa lapsiks sünnime Ja pärime ta riigi. — Ja üle selle armu- jõe, sinu üle, oh lapsuke, tõstame meie palwetades omad käed ja palume sinu asemel: Püha Waim, sa elu wesi, Jäädawaks jää minule, Minu süda puhtaks pese, Wal- mista mind õieti!

Esimese ristimise-kõne lõpul, mis apostel Petrus esimesel nelipühil pidas, on lugeda: Kui nemad seda kuulsid, siis läks see läbi nende südame (Ap. 2 37). Kui see meie täna ajal ristimisel Issanda sõnade kohta mitte ei maksa, kui see mitte Jumala weesoonte iga tilga kohta ei wõi saada beldud, siis saaks see püha Jumala-jõgi kõrbe liiwa sisse kaduma. Südamest peab Issanda jõgi läbi kohama, et tema jaoks uuesündimise pesemiseks ja uuendamiseks pühas Waimus.

Seis teie seisate siin selle lapse ümber, et teie kui Issanda kästjalad ja abilised oma kohuseid peate täitma, et see püha weisi lapse südamest alati wõiks läbi kohada. Sellest Jumala weesoonest jookseb wälja teile, kes teie selle lapsukesega olete tulnud, üks jõgi püha maenitfufi ja kohus-tufi; iga tilk sellest weest peab teie südame-tunnistuse sees healeks saama, mis teid maenitfub seda lapsukest üles kaswatama Issanda kartuses ja maenitsemises, healeks, mis teie wastu hüüab: Ole minu tallekeste karjane! (Joan. 21, 15). Kellel nüüd lastekaswatamisega tegemist on olnud, see teab, et see üks raske amet on, mis Jumal meile seega peale paneb.

Üks lapsuke tahab kaswatatud saada mitte üksnes sinu käega ja juuga, waid weel enam sinu silmaga ja südamega. Mis ja sellest arwad wälja tulema, et ja oma last õpetad, kuidas ta peab elama? Mitte sinu õpetus ei kaswata last, waid sinu elu. Wanemad, kes tõsise südamega, saawad seda ära tundma, et kui ja oma last üles kaswatad, laps ühtlasi ka sind, sinu südant kaswatab: sest sinu lapse kaswatamine ja Dnistegija ristimine ei falli põrmugi wale waimu ega salaliku meelt. Maha peab jääma sinu suust iga sõpene sõna, sinu silmist iga läige, mis püha tuli ei ole; ära pead ja heitma omaft südamest ja meeleft kõik roojafed mõtted ja tundmused; kaugele peab sinust jääma kõik tuimus palwe-elus, kõik tänamata meel, kõik meeletergus ja edemus. Kõigest sellest ei kannata lapse film ja kõrw ja ristimise weisi mitte üht liiwaterrafestgi; hoia, waata ette, et ja neid ei tumesta, ei folgi, ei rifu!

Uga siis peame wiist arglikult hüüdma: Häda meile!

— peame wist niisuguse lapse elu peale waadates ja lapse hinge peale mõeldes ütleva, nagu prohwet ütleb: Dh Issand Jehowa, waata, ma ei mõista rääkida, sest ma olen noor (Jer. 1, 6) — peame wist kaebama: Dh Jumal, nõder olen mina selle ameti peale, tuim on minu süda, roojased mu huuled, lödwad mu käed. Mis peab sellest lapsusest saama?

Armsad hinged! Jumala weesooned on täis wett. Jumala weesoon on jõuu hallikas, ja sealst kohab troosti wälja rohkestest. Kes ühe lapsuse püha ristimisele toob, see peab teadma, et see armuhallikas, mis lapsele ristimises lahsti tehakse, läbi tema kaswatamise, läbi tema terve elu saab woolama. Meie hool ja hoidmine, meie kasvatamine ja õpetamine on asjata, kui mitte Jumala arm seal juures tegew ei oleks. Ema silmad walwawad asjata, kui Jumal lapse südant ei walwa; isa käed kaitsewad asjata, kui Jumala inglid oma tiibasid lapse üle wälja ei lauta. Kuidas laps saab siginema ja kaswama, kas temale waimuandeid rohkestest wõi wähe kaasa antud, kas ta õpetust saab wõtma wõi mitte, see on Jumala käes; meile on sellest küllalt — küllalt õigust ja kohust, küllalt rõõmu ja troosti — et Jumala armu tööriistad tohime olla.

Kas see laps õlipuu oksaks saab olema sinu laua ümber — Jumal andku! — wõi ehk sinu kirstunaelaks — Jumal hoidku! — ikka saab ta julle olema juhatajaks Jumala weesoonte juure, tema armu ja halastuse hallita juure. Iga weretuksumine kõidab sind sinu lapsesega selle ristimise tunni külge, sest et iga weretuksumine on üks laene Jumala armuhallitaks. Keda Issand õnnistab, see on igaweste õnnistatud, ja kui see laps aga tahab jääda selle armu ja õnnistuse sisse, siis saab Jumala weesoon temale hallitaks olema, kust ta alati wõib ammutada andeksandmist, uut jõudu, eluwett.

Kes usub ja keda ristitakse, see peab õnjsaks saama (Mark. 16, 16). Tõeste, tõeste, kui keegi ei sünni weest ja Waimust, siis ei wõi tema mitte Jumala riiki saada (Joan. 3, 5). Pattude andeksandmine on ristimise A ja D, sest kus pattude andeksandmine on, seal on ka elu ja õnnistus. Pattude andeksandmine on pühas ristimises see

elaw hallikas, mis jookseb ja jookseb, kuni ta enesele jõeseme on uhtunud läbi inimese terve elu.

Nagu inimene iga hommiku puhta wee juure peab tulema oma käsi ja silmanägu pesema, nõnda tulgu ristitud inimene iga päew ikka jälle uuesti oma ristimise weele ennast puhastama, puhtaks pesema patu roojusest. Nagu inimene iga päew oma janu kustutamiseks ja keha karastamiseks selget puhast külma wett peab jooma, nõnda tulgu ristitud inimene iga päew ikka jälle uuesti oma hinge kofutama ja oma nõrka südant karastama sellest Jumala weefoonest.

Ilmaliku meelega inimesed kaewawad enestele ka kaewud, aga need kaewud on kattised ja ei anna wett; nende kaewud on: töö ja orjus wahel pidamata ja ilma õige palgata; rõõm täis muret; mure ilma rõõmuta; kulla kogumine, mis ometi muud ei ole kui muld. Need rõõmu, hallitad, need ojatased ja jõekesed oma kihina ja kahinaga mis rõõmu ja lõbu nime kannawad — kauaks nende kihin ja kahin wältab? Weelombid tekkivad ja kauwad saduse ilmaga; weeojad mudasest tiigist kuiwawad suwisel põua ajal ära; ärakadunud poeg leiab ennast wiletsa ja maha jäetud olema pärast seda, kui ta oma waranduse prassides ja priiskades oli ära pillanud; ja laps, kes wanemate majast enesele muud midagi kaasa ei wõta kui raha ja raha-ahnust, ilmameelt ja lõbuahnitsemist, niisugune laps langeb keset hülgawat ilmaelu warsti alla ärakadunud poja järjele. Kui süda ennast tühja ja palja leiab olevat, ja siis ta wõib ennast küll weel kord ja ikka jälle uuesti uimastada selle maailma rõõmu-ojadest, aga oma südame sügawamat igatsust ei jaa ta ialgi mitte waigistada, sest selle waigistamiseks, mis kadumata ja igawene, ei ulata mitte see, mis kaduw ja ajalik. Kui hing häda ja ahastuse kuumuses märga tahab nagu põudsel maal, kus pole wett, siis on selle ilma rõõmud ja lõbud ära närtsinud, ja ka see, kust süda siin muidu kõige ülemat ja paremat kofutust leidis, selle ilma kunst ja teadus ja tarkus kautab siin oma mõnu.

Uga siis hakkawad Jumala weefooned alles õieti kohama. Ristimises awab kõigeförgem lapsel oma armu-

hallita, selle wee laened hooawad läbi terwe inimese elu, ja kes jeda hallikat ei unusta, kes jääb oma Õnnistegija Jესuse Kristuse sisse ja tema tema sisse, see wõib igas elu-olekus apostliga tiidelda ja ütelda: Kes wõib meid lahutada Kristuse armastusest? Kas wiletus, ehk ahastus, ehk tagakiusamine, ehk nälg, ehk alatus, ehk häda, ehk mõõk? Selle kõige sees saame meie wõimust küll selle läbi, kes meid on armastanud. (Rom. 8, 35. 37). — Kui Wana-Testamendi prohwetid Babeli jõgede ääres olivad istumas, siis on nad omad pead üles tõstnud ja nende silmad on waadanud Sioni mäe poole; kui Lue-Testamendi apostlid peksti ja wangitorni heideti, olivad nad röömsjad, et neid oli wäärt arwatud Jესuse nime pärast teutust kannatama. Kui esimene weretunnistaja Tehwanus jurma kannatas kiwide wiskamise all, oli ta täis püha Waimu, waatis üksilmi taewa poole ja nägi Jumala auu ja Jესust seiswat Jumala paremal pool. Nõnda saawad risti-inimesele häda ja ahastuse tuuled tiibadeks, mis tema hinge ülespoole kannawad. Jumala weesooned saawad jõeks, mis ka selle lapse elulaewakest saab kandma, ja kui jee laewake selle jõe peale jääb, siis on laewa lipp ja märk küll rist, aga jealt rahusadamast wilgub laewutelese wastu elukroon; küll saab laewute mõnikord wastu kaljuserwa pörfama, mõnikord liiwasele kaldale finni jääma, aga edasi kannab teda see jõgi, edasi, kuni ta jõuab merde, mis ilma ääreta, elu sisse, mis igawene. — Jumala weesooned on täis wett. Amen.

10.

Täna on sellesinatsese kojale õnnistus tulnud. (Lut. 19, 9). Selle terwitusega astus meie Õnnistegija ükstord tõlnerite ülema Sakkuuse majasse Jeriku linnas. Üks suurmoodi terwitus! Nõnda wõib rääkida üksnes see, kelle meelewald on; nõnda wõib terwitada üksnes see, kelle terwist ja õnnistust iua on. Ja niisugusel terwitusel on kohustaw mõjudus. Ja jeda jumaliku terwitust täna fiin selle koja kohta tähendada, jeks, armsjad Issandas, on

meil wahest õigust; selle terwituse tuuma ja tähendust ära kaaluda ja tallele panna, seks on meil asja.

Ei see olnud üks waene hurtfik, kuhu Jeesus sisse astus; see oli üks tore maja, kus küllus ja rikkus sisseastujale wastu paistis. Aga selle rikkuse läitimine ei pimes-tanud ega wangistanud selle sisseastuja filmi mitte. Tema filmis ei olnud niisugusel rikkusel suurt tähtsust; rahulikult ja kindlaste ütleb ta oma sõna: Täna on sellesinatsele kojale õnnistus tulnud. Tõeste, üks kõrge terwitus, üks suur sõna, nagu see üksnes selle huultelt wõtib tulla, kes teab, et ta Sumalast saadetud õnnistuse tooja on. Sakkeus ei olnud sellepoolest filmapilkugi kahe wahel. Tema ilmalik warandus oli tema meelest tühine selle suure õnnistuse wastu, mis tema kojale Jeesuse tulemise läbi osaks sai. Ja meie, mu armsad, ei taha ka mitte kahe wahel olla sellepoolest, et kõik õnn ja õnnistus Kristuse sees on, et ühtegi muud nime taewa all inimestele ei ole antud, selle läbi meie peame õnsaks jaama, ja et wististe õnnistus tuleb selle kojale, selle jüdamele, kuhu tema sisse astub oma õnnistusega. Nagu Sakkeus, nõnda kummardame ka meie alanduses selle kõrgeaaulise Issanda ette ja tunnistame, et meie midagi ei ole ilma temata ja et kõik, mis tõeste hea, kõik, mis meile tulus on ihu ja hinge poolest, üksnes tema käest tuleb. Et tema tõeste meie juure tuleb ja oma andeid meile annab, et tema jüa kotta on sisse astunud, sellepoolest ei ole kahtlemist. Lapsed on Jehowa pärisoja, ütleb kiri, ja ihusugu on armupalk. (L. 127, 3). Issand Sumal usub lapsuse ihu ja hinge meie kätte, meie hoolde kui kalli naela, mis meie temale kasudega peame tagasi andma; ta kingib meile lapsuse kui oma armu pandi, millest kallimat meie ei mõista mõelda. Sest lapsega usub Õnnistegija ise-ennast meie kätte. Eks ta ole ütelnud: Kui keegi ühe niisuguse lapsuse minu nimel wastu wõtab, see wõtab mind wastu. (Matt. 18, 5). Nii wäga auustab ta meie lapsi, et ta oma nime, oma auu nende peale paneb. Mis au-Issand nii wäga auustab, seda ei jõua meie ialgi mitte küllalt auustada ja kõrgeks pidada. Seega et meie omad lapsusesed püha ristimisele toome, tunnistame meie, et Sumal neid meile on

andnud, meie kätte uskunud. Meie pühandame neid temale, nõnda kui waga Iisraeli mees Jehowa annetest seda, mis esmalt sündinud, mis uutse wili, temale pühandas tämulikult tunnistuseks, et Jehowa need anded on andnud. Ja ristimise weepesemisest saame meie nad tagasi kui Jumala anded waimulikult tähenduses, siis on nad meil Jumala lapsed ja Kristuse omandus. Ja mis Iisand Jumal meile annab, see võib meile üksnes õnnistuseks olla, ja kuhu tema tuleb, sinna tuleb õnnistus ühes temaga.

See oli üks õnnistamise terwitus, misga Jeesus Sakkeust teretas: Täna on sellesinatsele kojale õnnistus tulnud. Küll oli ilmalikku warandust seal ju ennegi rohkestes koos, aga seda kõike otse Jumala õnnistuseks pidada ei olnud temal mitte õigust. Aga nüüd tohtis ta seda kui Jumala õnnistatud warandust pidada ja tarwitada, pealegi kuna ta käest anda tõutas kõik, mis taewase õnnistamise terwitusega mitte kokku ei sündinud. Ja see tõutus — Iisanda lignemise mõjul tema südames walminud — oli ka selle õnnistamise wili, mis Iisand oma tulemisega, oma sõnaga oli toonud. Seda peame ometi kõige esmalt ootama, et Kristuse õnnistus kõige pealt üks waimulik õnnistus on, inimese waimu ja südame peale mõjuw. Sakkeuse hinge tõmmas Iisand enese poole, ja tema andis ennast tõmmata, ja selle läbi siginesiwad tema südames niisugused tululikulid tõutused. Niisugust sisemist, waimulist õnnistust, mis meile ühe lapsusega Jumala käest tuleb, wõtkem iseäranis tähele panna, mu armsad! Lapsed tulewad Iisanda käest — ja nad tõmbawad Iisanda poole, Nad on kindlad sideaime, mis meie hinge imelikult ühendawad eluhallitaga, Kristusega. Weel ei ole nad ilmale tulnud, ja waewalt on nad ilmale tulnud: warsti tõusewad meie südamest palwed ja õhtamised, eestpalwed ja tänamised taewa poole. Nende kaswamine ja kosumine keha ja waimu poolest on wanematele alatafa mõjuwaks põhjuseks, mis neid ajab palwe- ja usuelu sisse juurduma ja kaswama. Ja ka seda sünnib siin tähele panna, et hoolas, ustar lastekaswamine kaswatajaid endid sünnib, ennast tähele panema, enese elu parandama, enese kaswatamise kallal tööd tegema. See ongi ka Jumala tahtmine, see on õnnistus Jumala

käest. Õnnistatud need wanemad, kelle süda niifuguse õnnistuse vastu mitte tuim ei ole, õnnistatud see maja, kus neid püha kohuseid auu sees peetakse. Sest ka kohustav on see taewalik õnnistusrikas terwitus: Täna on sellefinatfele kojale õnnistus tulnud.

Sakkens tundis sellest tunnift jaadif enefe kohuse olema, kõite kahju jälle heaks teha ja edaspidi ennaft ülekohtu tegemife eest hoida ja oma ligikondsete vastu armu ja heldust üles näidata. Keda Issand nõnda kõrgeste auustab, et ta tema juure sisse astub, sellel on siis ka kohuseks olla ja elada nõnda, kuidas see Jumala meelepärast on. On Jumal ühte maja heldusega katsumas käinud ühe lapsufefe sündimife ja ristimife läbi, siis on wanemate püha kohus, Jumala heldust ja õnnistust meeles pidades oma last, kes Kristufefe pühitjetud, hoida ja kaswatada kui Jumala last, mis nende hoole alla uftud. See on kaswatamife ja hariduse kõige ülem siht ja eesmärk, et meie oma lapsufefi Jumala lasteks peame ja neid jumaliku elu elama juhatame ja õpetame. Kus kristliku lastekaswatamife kõige ülemat eesmärki silmas peetakse, kus hoolega hoitakse seda sihti, lapsufefefte hinge Kristufefe juure juhataada, neid tema armu ja tõe äratundmifele jaata, seal on olemas see rahuline ja alaline hool, see selge ja kindel meel, mille waral kaswatamife tööft õiget wilja on loota, seal on see hallikas hooamas, kust kõif mis tõsi, kõif mis kaunis, kõif mis hea, lapse hingesse ja waimufefe tuleb, nõnda et lapse wõimud, mis Looja tema sisse on istutanud, kõif ühtlafel mõõdul haridufefe jõuawad.

Armsad Issandas! Kui meie nüüd nõnda oma püha kohuseid oma laste vastu õieti tunneme ja elawalt meeles peame ja südames kanname, siis ei saa need kohused meie õmeti mitte koormaks ega waewaks olema, waid nende kohufefte äratundmine täidab meie südant rõõmsa tänuga Issanda vastu, et ta meie katufefe alla tulles meile oma armu on üles näidanud ja meid wäärt arwanud, temale midagi tegema, kuna ta meie heaks nii palju on teinud; on ju niifugufefte kohufefte täitmine õmeti üks hool ja töö nende heaks, kes meie oma liha ja weri. — Rõõmsa tänuga ja tänuliku rõõmuga ütleme enefefele uuefte seda sõna, mis

meile on õeldud, mis meile ühtlasi ka õiget rõõmu annab, nüüd seda püha jakramendi talitust algada, — seda suurt sõna, mis meile õnnistust toob, aga ka kohuseid peale paneb, seda Issanda terwituse sõna: Täna on jellesinatsele kojale õnnistus tulnud. Amen.

11.

(Ema puusärgi juures).

Armsad Issandas! Sõna sõnalt on siin tõeks saanud need sõnad, mis prohveti suu läbi kord Issraeli rahvale on kuulutatud: See peab sündima, ütleb Issand Jehowa, selsamal päeval, et ma saadan päikese lõuna ajal looja minema ja tahan päeva walgel maa peale pimedust jaata, ja tahan teie pühad leinamiseks pöördma ja kõig teie laulud nutulooks. (Amos 8, 9. 10). — Teil oliwad hoopis teised mõtted. Teie lootsite rõõmu, Jumal on teile kurvastust saatnud. Teie rõõmupüha on teile leinamiseks pöördud; tänu- ja rõõmulaulude asemel on täna siin kaebamist ja nutuhealt kuulda. Meie silmade ees hingab lapsuke, kes siia ilma astudes emata waeseks-lapseks on jäänud. Mis peab sinust saama? Sinu kõige ustavam hoidja ja toitja on omad silmad finni pannud; see süda, mis täis armastust oli sinu vastu, on oma tufsumise lõpetanud; sinu ema filmad ei saa ialgi enam sinu üle walwama, tema suu ei saa sind ialgi healitfema. Mis peab sinust saama?

Aga nõnda ütleb Issand prohveti suu läbi: Ära kardate mitte, sest ma olen sind lunastanud ja nime pärast sind kutsunud; ja oled minu pärast. (Jes. 43, 1). Nõnda on Jehowa Jumal oma rahwa vastu rääkinud, kui nad oliwad üks ära riisunud ja paljaks tehtud rahwas Babeli jõgede ääres; nõnda ütleb Jumal meie kõigide vastu, kes meie elame ja käime siin surma warju orus, kus palju häda ja ahastust. Ära kardate mitte, sest ma olen sind lunastanud. Otskui oleksime kõigest hädast peasnud, nagu oleks patt ja surm neist kangele maha jäänud, otskui ei oleks meie mitte enam keset surma warju orgu ajumas.

Kõige esmalt käib see sõna selle lapsukesse kohta. Ära kardada mitte! Oh mis palju on meil kartust ja muret tema pärast! Ära kardada mitte, kui ka truu emasüda mitte enam ei tuisu, see süda, mis sind enese all kandnud ja sinu ilmale-tulemist nii rõõmsa lootusega on oodanud. Ära kardada mitte, kui sa ükskord hakkad aru saama, mis selle puufär-giga sinu käest ära wiiaксе, kui sa ükskord kurwal meelel märkad, et sinu kõige armsam warandus, ema armastus, sul puudub. Palju, väga palju on sinult ära võetud; aga palju, väga palju annab sulle sinu halastaja Issand sel tunnil. Ma olen sind lunastanud, ma olen kõik patu ja võla kustutanud ja igamehe lunastuse saatnud ristisambas lepitamise were läbi. Önnis oled sina, et sa sest tunnist saadik kui ära lunastatud laps Jumala armu wägede all oma eluteed wõid algada ja ära käia ja lõpetada. Meie kartlik süda ihaldab finnitust ülewelt siin paigas, kus mõlemad warawad kõrwu, teine, mis elu algusel, ja teine, mis elukäigi lõpul seisab. Ja waata, lahtisest taewast paistawad walguse kiired, Jumala arm ja tõde, selle lapsukesse kättisese ja tema warjutatud elutee peale ja teda teretab Issand armuliku terwitusega: Ära kardada mitte, sest ma olen sind lunastanud!

Ja ka sinu kohta, armas leinaja mees, käib see sõna: Ära kardada mitte! Kartust ja ahastust käib sinu südamest küll palju läbi. Ahastusega pead sa oma truu eluseltsilise surmuaiale kandma ja mulla alla matma; kartusega pead sa küsima: Mis peab minu lapsukesest saama? Kuidas pean ma nüüd läbi saama? Ära kardada mitte! Waata, siia surma warju orgu heliseb taewa kõrgusest maha Issanda sõna täis armu ja halastust: Ma olen sind lunastanud. Otskui taewane walgus tungib see sõna ja hüüd läbi meie murepilwede ja walgustab meie meelt ja mõtet, et meie kaebdus waikib ja leinatibedus wajub, et meie Jumala ette kummardades ja tema poole palwetades Jumala heldust ja armu ära tunneme kõigis tema tegudes. Ära-peasmine selle ajaliku elu hädaft ja wiletsuseft, kui see elu osalt ka lõbus ja õnnelik oli; lahtisaamine patu wõimuse alt, mis meile mahiti ei anna, mingit rõõmu segamata maitsta; ülesjõudmine pühade pärandusesse, mis walgu-

jes: seda on surm risti-inimesele, seda on ta Jumala armust ka siin sellele lahkunud öele. Ja oma lapsukesele pärast ära muretse ega kardada! Meie armas Õnnistegija mõtab teda täna oma kätele ja saab kui truu karjane teda, oma karjatalleleest, kandma läbi selle elu. Sinu lapsuke on sellest tunnist jaadik Õnnistegija oma, tema äralunastatud pärandus. Ära kardada mitte!

Ma olen sind nime pärast kutsunud. See on jumalik troostijõna igapähele. Siin tuleb troosti Jumal inimese juure, mõtab teda kätt pidi, kutsub teda nime pidi ja kirjutab tema nime eluraamatusse. Täna kutsub Jumal seda armast lapsukest nime pidi. Kuidas tema käsi ka saab käima tema teekonnal läbi selle elu, mingi tema kord üles, kord alla poole, jaagu ta rõõmu ehk muret maitsta: Issand ei taha teda mitte maha jätta, ta annab ennast temale igal ajal leida, kui ta aga oma Issandat otsib ja tema peale loodab. Truu Jumal tahab temale saatjaks olla ja kaitsjaks kõigi tema teede peal. Sulle, armas lapsuke, antakse nimeks N. N. See sinu ristiniimi (tähendab: — ja) peab sulle alati meele tuletama, et sinu Jumal sind kui oma last pühast ristimises nime pärast on kutsunud.

Sa oled minu päralt. See on ülitavalis tõutuse sõna Issanda suust. Ära lunastatud ja kutsutud oleme kõik, aga mitte kõik ei kuule tema healt ja kutsumist. Aga kes omas südames tema kutsumist on kuulnud, selle hinge põhjas paistab Õnnistegija nimi ja rist, selle hinge tunnistas Issand omaks, selle kohta käib see sõna: Sa oled minu päralt. Ja selle sõna sees on troosti ja õnnistust rohkesti. Püha ristimise armulepingu sees saab meie Jumala igavene armastus Kristuse sees osaks ja omaks. Selle weike inimese hingekesega teeb Jumal täna oma lepingu, mis peab kestma ajalikult ja igaveste. Jumal tema isa igaveste, ja tema Jumala laps igaveste. Oh õnnis püha tund, kus Jumal meie nõnda ligineb! Sa oled minu päralt. Kui ka edaspidiste päevade aegus palju kiusatust, palju komistamist peaks olema, itka jälle pööra tagasi oma eluhallika juure täis armu ja tõtt. Ja kui viimaks wiimne elupäew kätte jõuab, kus kaugele maha jääb maailm ja kõik, mis maailmast on, siis jäägu sulle

paistma igavene valgus ja leidku sinu hing troosti ülirohkeste Issanda sõnast ja tõutusest: Ära karda mitte, sest ma olen sind lunastanud ja nime pärast sind kutsunud, ja oled minu pärast. Amen.

12.

Ära karda mitte, sest ma olen sind lunastanud ja nime pärast sind kutsunud; ja oled minu pärast. (Jes. 43, 1). — Nõnda on Issand Jumal prohveti juu läbi kord rääkinud selle rahwa vastu, kes kui äravalitud iserahwas tema jumaliku juhatusel all seisis. Nõnda räägib Issand Jumal ka täna selle lapsukese vastu, keda meie nüüd tahame ristida, et tema saaks istutatud Jumala armu osasaamise sisse. Ära karda mitte! Kartus teeb elu raskeks. Kord oli aeg, kus kartust ei tuntud. See oli sel ajal, kui nemad alles paradisis elasivad süüta põlvnes täis püha rahu ja õnset rõõmu. — Aga siis tuli patt ja patuga kartus. Ja nemad kartsid, loeme meie neist, kes ärakeelatud wiljast oliwad sõõnud. Ja kuna meie kõik patused oleme, on kartus ka meie kõikide pärandus. Keegi ei ole kartusest waba. Teie olete nüüd küll rõõmsad, et lapsuke on ilmale sündinud. Aga eks selle rõõmu eel käinud mure ja kartus? Selle lapse kartusest ei märka meie praegu weel midagi. Aga et ta teie oma on, hingab ka tema sees oma jagu teie kartust. See ei kesta kaua, ja teie jaate märkama, et ka tema hakkab kartma. — Nüüd lähineb temale Issand Jumal armuga ja ütleb: Ära karda mitte, sest mina olen sind lunastanud. Et inimese südamel kartus aset on võtnud ja et kartus meile waewa teeb, selle pärast tahab Jumal oma halastust mõõda, et meie kartuse ära võidame. Kartus on tulnud ja tuleb weelgi patu läbi. Tema saab ära võidetud selle usu läbi, et meie Jumala juures Kristuse pärast peame andeksandmist leidma; ja kus andeksandmine on, seal ei ole enam wihawaenu, seal võime lapsepõlwest rääkida, seal on elu ja õnne. — Ärge kartke! See oli esimene teretuse sõna Jumala ingli suust, kui Betlema kohal taewas lahti läks ja taewane valgus selle maailma öö pimedusesse paistis, kui ingel suurt

rõõmu kuulutas, mis kõigele rahwale peab saama. — Ka selle lapse kohta käib see teretus. Kus tema teed elu sees saavad rajatud, seda meie ei tea. Siin oleme rändajad ja bömajalised, peame kord ühes, kord teises kohas ulualust otsima. Aga seda meie teame, kus meie siin elumerel põhja leiame, mis meie elulaewa ankrut finnitab. Seda leiame Jesu armus, kes meie Golgatal oma ristijurnia läbi ärälunastamise on saatnud. Ristimise tunnil, millal lapsuke peab uuesti sündima weest ja Waimust, teretab teda Issand Õnnistegija oma taewase teretusega: Ära karda mitte, sest ma olen sind lunastanud. Ja ta ütleb: Ma olen sind nime pärast kutsunud. Mimi, mis meie täna lapsule anname, saab teile väga kalliks olema, sest et teie armas lapsuke seda nime kannab. Aga kalliks on tema nimi omeri hoopis kõrgemas tähenduses weel selle läbi, et Jumal ise teda nime pärast kutsus, kui oma last, et teie ülestaswaw laps Jumala poole võib üles waadata ja hüüda: Meie Issa, kes sa oled taewas. Täna võtab teda Jumal oma truu isakäte peale ja ütleb: Sa oled minu pärast. Miisuguste pärast on taewariik, ütleb taewane lastesõber. Teie olete oma lapsukest ju sagedaste käte peale võtnud ja olete õnnelised selles teadmises, et tema teie pärast on. Müüd peab ta hingama selle kätel, kes on Kõigewägewam. Müüd ütleb temale Jumal: Ära karda mitte, sest ma olen sinuga; ära waata mitte enese ümber, sest mina olen sinu Jumal, ma teen sind tugewaks, ma aitan sind ka, ma pean sind ka üles oma õiguse parema käega. (Jes. 41, 10). Ja teie, tema wanemad, võite kõike kartust ja kartlikku muret oma lapse pärast enestest eemale hoides püha lauljaga ütelda: Kes kõige kõrgema Jumala kaitsemise all elab ja alati Kõigewägewama warju alla jääb, see ütleb Jehowale: Sina oled minu warjupaik ja minu tugew linn, minu Jumal, kelle peale ma loodan. (L. 91, 1. 2). — Küll ei saa selle lapse elus patt mitte puuduma; aga temal saab teada olema, mil teel ja kelle käest ta võib andeksandmist otsida — usus oma Õnnistegija nimel oma taewase Issa käest, kes tema vastu ütleb: Küll mäed liiguvad ära ja mäe künkad kõiguvad; aga minu heldus ei pea mitte sinust liikuma ega minu rahuseadus kõikumama. (Jes. 54, 10). —

Issand Jeesus õnnistas lapsukesi, keda tema juure toodi. Oh siis laske ka oma lapsuke Issanda juure tulla, et tema teda võtaks heaks teha, mis teie teha ei suuda, et tema teie lapsel annaks, mis teie temale anda ei või. Tõeste, igavene armastus tahab halastust üles näidata sellele väetisele, sellele abitarvitajale, kes siin meie silma ees hingab. Igavene armastus tahab tema põrmupõlise elu algusel temale päranduseks kinnitada igavese õnna elu. Igavene armastus kutsub teda täna nime pärast ja kinnitab temaga oma armulepingu igaveseks ajaks, kui ta ütleb: Sa oled minu pärast. — Sa igavese armastuse hoolde, oma Jumala ja Õnnistegija hoolde anname selle lapsukesele ja ka ise-endid täna ja igal ajal, ja tahame omad teed weeretada tema peale ja tahame tallele panna tema taevalikud sõnad: Ära kardada mitte, sest ma olen sind lunastanud ja nime pärast sind kutsunud, ja oled minu pärast. Amen.

Соколовъ, Священн. исторія новаго завѣта	30
te, Biblische Geschichte, въ переплетѣ	40
ngen, Katechismus, въ папкѣ	20
„ Kernlieder, въ папкѣ	38
rfeldt, Piiblilood, въ переплетѣ	40
„ Katekismus, въ папкѣ	25
льевъ, Библіологія	40
ловъ, Родная рѣчь, I часть	100
левъ, Курсъ ариѳметики	75
денсовъ, Сборникъ ариѳметическихъ задачъ I кл.	25
нецикъ, Географія, III курсъ, Европа	45
se, Lesebuch I. Teil, въ переплетѣ	90
ve Klasse, Le petit Français	100
и словарь	30
usse, Grammaire, cours moyen, въ переплетѣ	75

III. КЛАССЪ.

номбровъ, О Богослуженіи	40
te. Biblische Geschichte, въ переплетѣ	40
ngen, Katechismus, въ папкѣ	20
„ Kernlieder, въ папкѣ	38
rfeldt, Piiblilood, въ переплетѣ	40
„ Katekismus, въ папкѣ	25
льевъ, Синтаксисъ	50
ловъ, Родная рѣчь, II часть	150
левъ, Курсъ ариѳметики	75
щагинъ, Сборникъ ариѳметическихъ задачъ	80
ановъ, Географія Россіи	40
айснѣй, Русская исторія, средній курсъ	40
e, Lesebuch II. Teil, въ переплетѣ	95
th, Auswahl deutscher Genichte, въ переплетѣ	48
menie et Levrier, Narrations et exercices de memoire en prose et en vers.	75
usse, grammaire cours moyen, въ переплетѣ	75

IV. КЛАССЪ.

странный катихизисъ	15
ker и Strack, Biblische Lesebuch, въ переплетѣ	108